

nja, kar je izrazil vihar navedenja. Po govoru ga je ministrski predsednik Salandra objel, in zopet je sledila velika manifestacija radosti. Socialisti Treves je izjavil z ozirom na to, kar se dogaja izven četverozaveze, in z ozirom na to, da so se v nemški državni zbor pred kratkim glasili glasovi, ki so kazali, da bi bil mogoče mir, da naj bi si prizadevali Sonnino, da bi zavezništvo v svojih govorih in dejanjih pozitivno kazali one zahteve, ki naj bi bile podlaga za pogajanja. Govornik razume, da vlada molči o sredstvih, s katerimi hoče premagati sovražnika. Parlament pa ne sme ostati na nejasnem glede najbližjih namenov italijanske vojske. Vlasti četverozaveze pač težko zadovolje vsem svojim aspiracijam, ne da bi hotele vojno podaljšati v brezkončnost. Govornik je proti struji, ki skuša pripravljati gospodarski sporazum proti centralnim oblastem. — Poslanci Alessio, knez Scalet, Bissolati in drugi so nato predlagali dnevni red, ki pravi: »Zbornica prehaja po zaslujanju vlade k razpravi proračuna ministrstva zunanjih stvari.« Minister zunanjih stvari Sonnino je prosil nato posl. Alessioja in druge poslance, ki so predložili zaupnico, da se združijo na naslednjo obliko: »Zbornica odobrava izjave vlade in prehaja k razpravi proračuna.« Posl. Alessio je sprejel to obliko in drugi dnevi redi so bili umaknjeni. Nato se je vršilo glasovanje in bil po ministru zunanjih stvari, Sonnino, priporočeni dnevni red sprejet s 352 glasovi proti 36. Nato se je odgodila zbornica do 6. junija, ko je še obljubil ministrski predsednik Salandra, da da sklicati zbornico že prej, če bodo dovoljevali državnih posli.

Italija zahteva Trentin, Trst, Istro in hrvatsko Primorje do Neretve v Dalmaciji.

CURIH, 17. (Kor.) V svojem govoru v sobotni seji italijanske zbornice je dejal posl. Foscari glede teritorialnih zahtev Italije, da se ne omejuje samo na Trentin in Trst, temveč obsegajo Istro z Reko in Dalmacijo do Neretve z otoki, ki leže pred tem ozemljem. Samo če bodo te zahteve izpolnjene v polni meri, potem laški vojski niso umirali zastoji. Dotod Italija ne sme pripustiti srbskih zahtev. Če bi Srbi v Dalmaciji celo verski koeficient izražali v svoj prid, je proti temu dejstvo, da je katoliška Dalmacija proti pravoslavni Srbiji. Govornik je dejal, da bi Italija pač mogla žrtvovati nekaj in mogla Srbiji priznati kvečjemu eno pristanišče, ker bi s tem nadvladala Italije v Adriji ne bila oškodovana. Če bi bila Dalmacija italijanska, bi se srbskega in hrvatskega iredentizma ne bilo bati; nasprotno pa bi bil v srbski ali hrvatski Dalmaciji italijanski iredentizem ogrožen. To mora italijanska vlada pojasniti zaveznikom, kakor naj tudi porablja več besedi in denarja, da za moralno in politično ulogo Italije pridobi v inozemstvu simpatično umevanje; ugled Italije v inozemstvu da namreč ni posebnost. —

Položaj.

17. aprila.

Na vzhodnem bojišču vlada par dni sem — po zadnjem izpadu proti vojski Bothmerja in Pflanzera — relativen mir in zdi se, da Rusi za sedaj ne namerujejo večjih akcij. Temu vzroku je iskati bržkone v težavah terena v sedanji dobi. Pač pa poročajo nemški listi o velikem gibanju čet proti naši besarski in južno-vzhodni gališki fronti. Iz tega bi bilo sklepati, da pripravljajo na tem prostoru kaka podjetja, čim bodo terenske in vremenske razmere ugodneje.

Na zapadnem bojišču uprizarjajo Francozi neprestano protinapade, ki jih pa Nemci odločno odbijajo. Očitno je, da se je nemško vodstvo odločilo za sedaj za taktiko čakanja in pripravljanja za prihodnje velike udarce.

Z balkanskega in azijskega bojišča ni nikakih vesti o kakih posebnih dogodkih.

Tem živahnije nadaljuje diplomatska in politična borba pri nevtralcih.

Romunska se je sicer s svojim dogovorom z Nemčijo glede izmenjave blaga približala centralnim oblastem vsaj v toliko, da je prejšnja napetost ponehala, vsled česar crpijo glasila teh vlasti nado, da se ta balkanska država slednjič morda vendar pridruži centralnim oblastem. Preveč zaupati se pa slej ko prej ne sme. Za sedaj povdarja Romunska svojo nevtralnost in — odlašča z odločitvijo. Ostaja torej zvesta dosednji taktiki čakanja, dokler ne bo precej gotovo, h kateri vojskujočih skupin se nagne zmaga! Potem pa utegne biti konec romunske nevtralnosti. V Bukarešti so namreč preveč previdni računarji, da bi se zanašali na to, da jim na bodoči konferenci prisodijo kake teritorialne pridobitve, tudi če Romunska ostane nevtralna. Romuni hočejo le čakati trenutka, da se postavijo na stran močnejših batalionov. Položaj v Romunski označuje dr. Lederer (v »Berliner Tageblattu«), ki velja kot dober poznavalec tamšnjih razmer, v smislu, da vsa sedanja politika te balkanske države gre edino za to, da si drži vrata odprta — na obe strani! (Za, da nam je dotično pasajo v članku pod naslovom »Politika Romunske« v nedeljski »Edinosti« cenzura črtala.)

Zato se tudi — pravi dr. Lederer — ne upira več tako razširjenju svojih gospodarskih odnosov do centralnih vlasti, kakor se je dosedaj. — Dr. Lederer označuje torej vso politiko Romunske kot zavlačevalno, dokler ne pride na bojiščih do dogodkov odločilnega pomena. V tem smislu — samo tudi mi ves čas.

Nu, Romunska si je mogla ohraniti vsaj svobodo — laviranja. Drugače je z Grško, Prosimo, čitajte:

»Grška imenuje svojo politiko nevtralnost. To utegne biti resnično v smislu, da se grške čete ne udeležujejo vojne. Diplomatično in politično pa je ta nevtralnost označena po odjenljivosti napram ententi, o kateri ni možno ugotoviti, kako nizko je že zašla. Princ Nikolaj, brat grškega kralja, je objavil v Londonu pismo, ki daje vpogleda v razmerje med Grško in entento. Princ pripoveduje, da ga srce posebno vabi k Angliji, kjer ima svoje prijatelje in kjer navadno preživlja svoj dopust. Grška da je bila v letu 1915. pripravljena skleniti zvezo z entento, toda grški generalni štab je izjavil da vojna Angležev in Francozov proti Carigradu na Dardanelah gotovo ne bo imela uspeha in Carigrad da se da vzeti le preko Tesalije. Ententa pa je kazala največjo obzirnost do Bolgarske in je užalila Grke s tem, da je ponudila bolgarski vladi pristanišče Kavala, ki je je bukarški mir prisodil Grški. Do vojne preko Tesalije ni prišlo, a vojne na Dardanelah se Grška ni hotela udeležiti. Zato so začela od strani entente progajanja Grške pod pretezo, da nemški podvodniki dobivajo v grških vodah zavetišča in da tam obnovljajo svoje zaloge petroleja in bencina. Razpisala se je nagrada 2000 funtov za ladjo, ki bi našla te zaloge. Nobene sledi. Vzlic temu je ententa potapljala dovoze petroleja v Grško in je zagrešila mnogo izgrezov proti nevtralnimi trgovini. Na neki ladji so bili telefon in električni stroji, naročeni za kraljevi grad. Tudi te so razdejali brez vsakega spoštovanja do kralja. Princ toži radi zasramovanja kralja in članov kraljeve hiše... Vendar razodeva tudi to pismo naklonjenost do entente. Razpoloženje in interesi so si tu v nasprotju in iz tega nasprotstva, ki je v politiki vedno nevarno, so nastali mnogi vzroki, ki so spravili Grško v sedanje mučne razmere.«

Ta izvajanja smo posneli po »Neue Freie Presse« od sobote dne 15. t. m. Tudi tu se odraža karakteristika vse grške politike. Se jezijo, užaljeni so, tožijo in protestirajo in — odjenjujejo in jih srce vleče k Angliji. Interesi Grške so proti ententi, razpoloženja pa so zanjo. In če vvažujemo, da isti Venizelos, o katerem se je govorilo, da je popolnoma likvidiran, postaja zadnje dni jako agilen, in o katerem pišejo glasila centralnih vlasti, da je uvel kampaio proti kralju, ter da se oblasti omejo na to, da odredijo varnostne odredbe, kjer ta mož govori — če vvažujemo vse to, nam je jasno, da se glede Grške ne smemo udajati prevelikim iluzijam.

Grška je pravi ujetnik entente. Z Italijo postopa sicer ententa v formi drugače, sicer pa je tudi to kraljestvo ujetnik — svoje politike, s katero se je priklenilo na entento. Skočila je v vodo in mora plavati. G. Salandra pa je ujetnik — lastnega parlamenta. Rad bi izginil, a ne more, ker ga parlament ne pusti. Naravnost izživlja, da bi mu komora izrekla nezaupanje in mu s tem pripravila »lep odhod«. Toda — ne! Tako se je zgodilo zopet te dni. Socialist Merloni je stavil v komori predlog, naj se z ustanovitvijo razsodišč ustvari garancije za privatne uradnike, ki jim vojna ogroža službeni položaj. Vlada se je izrekla proti, a večina zbornice je bila očitno za, — ker je njega zahteva socialne pravičnosti. Predlog je gotovo važen za prizadele in velikega socialnega pomena, ali v okvirju sedanjih velikih dogodkov, v katere je zapletena Italija, je le podrejena važnost in nikakor ne more biti v kriterij za presojanje skupne vladne politike. Vendar je vlada tudi to pot izrekla, da gre tu za vprašanje zaupanja do nje. Kakor da je hotela izsiliti — nezaupnico! Ali — ne boš — Jaka Salandra. Zbornica mu je izrekla zaupanje z 254 proti 78 glasom! Ujetnik naj le dalje vlačijo zavoženi državni voz po jarkih svoje nesrečne politike!

Domneve vesti.

Prostovoljni vstop leta 1898. rojenih črnovojnih zavezanec. C. kr. korespondenčni urad poroča: Kakor doznavamo z merodajne strani, se bo poleg že objavljenih pogojev za vstop črnovojnih zavezanec letnika 1898. kot enoletnih prostovoljcev — v omejenem številu in ob posebnih pogojih pripadnikom tega letnika, ki nimajo pravice do enoletnega prostovoljstva, dovoljeval prostovoljni vstop h krdelem konjice, poljske, gorske in trdnjavske artiljerije, potem k pionirskim batalionom in letalski četi, z zavezo na triletno prezenčno in sedemletno rezervno službo (§ 19, 4. b. z.), ter prostovoljni vstop v vojno mornarico z zavezo na štiri letno prezenčno, petletno rezervno in triletno pomorsko brambno službo (§§ 19, 4 in 5. b. z.). Ta prostovoljni vstop se dovoljuje samo onim prosilcem, ki so bili pri pregledovanju spoznani za sposobne za črnovojno službo z orožjem in nimajo niti brezpogojne niti pogojne pravice do enoletnega prostovolj-

stva. Prosilcem, ki imajo pravico do pogojnosti dveletne prezenčne službe po § 20. b. z., se more dovoliti ta prostovoljni vstop le tedaj, če se v svoji prošnji izrecno odpovedo te pogodnosti. Kot zadnji rok za ta prostovoljni vstop je določen zadnji koledarski dan neposredno pred rokom, ko morajo pod orožje potrdenci letnika 1898. Po tem dnevu se more prostovoljni vstop pripadnikov letnika 1898. dovoliti samo k onim krdelem itd., h katerim so bili pridržani na podlagi dotičnih porazdelitev med čete. Sprejemne prošnje, katerim se mora poleg listin, ki so navedene v § 133. brambnih predpisov, I. del, priložiti tudi črnovojniška izkaznica, se morajo vložiti neposredno pri poveljništvih nadomestnih škadronskih, baterijskih, stotniških kadrov dotičnih krdel, oz. pri poveljništvu letalskih čet na Dunaju, XIII. Bernbrunnsgasse 33, oz. pri poveljništvu mornarskega zbora v Puli.

Čas vojaškega službovanja bo vračunjen pri dopušcanju pri izpitu učiteljske vsposobljenosti. Kakor nam je bilo že brzojavno sporočeno, je izšla cesarska naredba ki vsebuje določbe glede vračunjanja časa vojaškega službovanja pri dopušcanju k izpitu učiteljske vsposobljenosti za učitelje ljudskih in meščanskih šol. Komentar k tej naredbi pravi: Ker je po uspešno položenem izpitu učiteljske vsposobljenosti tudi pragmatičen položaj učitelja določen v mnogokateri smeri — n. pr. glede vračunjanja službenega časa za penzijo, napredovanja k večjim dohodkom itd. — se kaže potreba, da se isti učitelji, ki zastopujejo svoji vojaški obvezi in imajo še izpričevala učiteljske vsposobljenosti, obvarujejo, kolikor se le da, pred trajno škodo, in to posebno še, ker je tudi vojno službovanje samo po sebi za poklic vzgojitelja smatrati kot dragoceno šolanje. Zato odreja cesarska naredba, da se učnim osebam, pritegnjenim v sedanji vojni k vojaškemu službovanju, pri vračunjanju službenega časa v praktični šolski službi dveh, oziroma treh let, kakor se zahteva za pridobitev izpričevala učiteljske vsposobljenosti, vračuna tudi službeni čas v vojaškem razmerju do največje izmere enega leta.

Napoved vinogradov. Vsi posestniki vinogradov, ležečih v kraju tržaškega užitninskega davka, se pozivljajo, da naznajo dotične vinograde najpozneje do 15. julija t. l. pri c. kr. finančnem nadzorništvu v Trstu, ulica Stazione št. 8, III. nadst., vrata 45., in prineso s seboj pogodbenik pretečenega leta in to v smislu § 57 določil postavbe, zadevajoče užitninski davek za Trst in okolico. Prijavitelj je treba katrastralno občino, v kateri se nahaja vinograd, kakor tudi parcelne številke, prostore, v katerih se bo izdeloval most ali vino iz tržaškega užitninskega okraja. — C. kr. fin. nadzorništvo: dr. Weiss m. p.

»Tržaško podporno in bralno društvo« naznanja svojim članom, da bo od dne 19. t. m. naprej do preklica ordinalni gospod društveni zdravnik vsak dan razun nedeli, od 3.—4. ure popoldne v društvenih prostorih ul. Carintia 39.

Delavsko podporno društvo naznanja svojim članom, da bo društveni zdravnik, dr. Perničič, od srede, 19. t. m. dalje, ordinalni v društveni ambulanci, ul. Giorgio Galatti 20/I, od 3 do 4 popoldne.

Tržaška kmetijska družba je sklenila na sestanku svojih zaupnikov v nedejo, 16. t. m., vse podrobnosti glede nakupa prašičev. Sedaj se sprejemajo definitivna naročila. Vsakdo, ki naroči prašiča, mora položiti znesek K 50 pri »Kmetijski družbi«, in sicer gospodari zgornje okolice pri svojih tamšnjih zaupnikih, gospodari spodnje okolice pa v uradu tržaške »Kmetijske družbe« direktno (pisarna dr. Slavika, via Venna 10, I. nad.) — Seveda ne bodo imeli vsi prašiči enake cene. Cena se temveč do oči definitivno šele, ko bodo znani vsi stroški nakupa, in sicer po »živi vagi« živine; tako, da bo moral če bo določena cena za njegovo živino več kot 50 K, dotičnik doplačati; v nasprotnem slučaju dobi pa povrnjeno, kar bi plačal preveč.

Splošno društvo trgovcev na drobno je sklenilo sodelovati za dober uspeh tedna Rdečega križa. Sestavilo je odbor, ki pojde k vsem trgovcem v Trstu nabirati prispevke. Ker je namen eminentno človekoljuben in patriji tičen, pričakuje sijajnega uspeha.

Veselo Velikonoč voščila čitateljem in čitateljicam »Edinosti« štabni narednik Josip Rojc in narednik Ivan Počak 5. domobranskega pešpolka.

Bilanca južne železnice. Popolni računski zaključki južne železnice za l. 1915 bodo sicer gotovi šele koncem aprila, vendar je javnosti že sedaj vsaj nekoliko iz njih za no. l. 1915 je bilo prvo, v katerem je prišla do veljave nova sanacijska pogodba. Skoro celo leto je bilo za južno železnico izvanredno, ker je voja z Italijo stavila najjo naravnost velikanske zahteve. Dohodki so bili vsled tega seveda precejšnji. Mnogo se je prihranilo s tem, da se marsikatera že pripravljena dela vsled vojne niso mogla izvršiti. Mnogo se je prihranilo nadalje tudi, ker se upnikom v sovražnih državah nič ni

plačalo. Gotovo je toliko, da je l. 1915 končalo brez novega deficita.

ČESKO - BUDJEVSKA RESTAVRACIJA (Bosákova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja v ulici delle Poste št. 14, vhod v ulici Giorgio Galatti, zraven glavne pošte. Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

MALI OGLASI.

Učiteljica za poduk na glasovirju se išče. — Ponudbe pod »Glasovir« na Inzer. 206 odd. Edinost.

Kupujem volno, bombaž, baker, med in pladnam po najvišjih cenah. Ulica Scalinata št. 1 — Pozor na naslov! 208

Čokolado »Surrogat« tovarne Suchard prodam po K 820 kg. Ulica Caserma 14, II. nad., r. 12, do 4. ure pop. 209

Korespondentinja z večletno prakso, samostojna, popolnoma večja slovenske in nemške korespondence se sprejme takoj v vel trgovino na Sp. Gajerskem. Natančne poudbe z navedbo referenc naj se pošljejo ravateljstvu »Slovenke trgovske šole v Trstu.« 210

Kupujem žaklje vsake vrste po najvišjih cenah. J. Stibel Trst, ul. Torrente 36. 175

Kupujem žaklje vsake vrste. Jakob Margon, ul. Solitario št. 21 (pri mestni bolnišnici) 126

Na debelo samo za preprodajalce. Nogavice, sukanec, pipe, milo, gumijevе podpetnike, razni gumbi, denarnice, mazilo za čevlje, električne svetiljke, baterije, pisemski papir, kopirni svinčniki, zaponke, prstani rdečega križa, krema za brado, žlice, razna rezila, robei, mrežice za brke, pletenine, srjace, spodnje blače, ogledala, ustnike, razne glavnike, zaponke »Patent Knöpfe« in drugo prodaja JAKOB LEVI ulica S. Nicolò št. 19. 62

Novi dohodi KIKLE pomladansko sezono Bluze, obleke, lahke plašče iz alpaga, svile, étamine l. t. d. i. t. d. Comforti - Trst, ul. Campanile 21.

Pfaff Stroj za šivanje in rezanje, pravi nemški vzorci. Seidel & Neumann in »Singer« Rast & Gasser Bogata zaloga vseh potrebščin. — Mehanična delavnica za vsako popraviljanje. — Trdka ustanovljena leta 1872. — FRANCESCO BEDNAR Trst, ulica Campanile št. 19.

Velike skladišče moških in deških oblek

„Alla Fiducia“

Trst, ul. Scorzeria št. 4 vogal ul. Arcata

Bogata izbira moških oblek. — Deške obleke v modernih barvah »GAMBETTA«. — Kostimi na risbe in »marina«. — Hlače za delo. Moško perilo po nizki ceni brez povišanja — NB. Ker prodajalna nima velikih stroškov, prodaja po nizkih cenah. —

CROATIA

Zavarovalna zadruga Zagrebu. Edina domača zavarovalnica. Ustanovljena leta 1894. — CENTRALA: Zagreb, v lastni hiši, vogal Mirovske in Preradovičeve ulice. — GLAVNO ZASTOPSTVO: Ljubljana, Novisad, Osijek, Reka, Sarajevo.

Podružnica Trstu, ul. Lavatoio 1, II. Telefon št. 24-94.

Ta zadruga prevzema pod ugodnimi pogoji sledeča zavarovanja:

1. Na življenje.

1. Zavarovanje glavnic za slučaj doživljenja in smrti.
2. Zavarovanje dote.
3. Zavarovanje življenske rente.

2. Proti škodi po požaru.

1. Zavarovanje zgradb, (hiš, gospodarskih zgradb in tovaren.
2. Zavarovanje premičnin, (pohištva, prodajalniškega blaga, gospodarskih strojev, blaga itd.

3. Zavarovanje steklenih šip.

Zadrugo imetje v vseh delih znaša K 3,013.332-66
Letni dohodek premije s pristojbinami K 1,486.297-56
Izplačane škode K 5,234.162-96

Sposobni posredovalci in akviziterji se sprejmejo pod ugodnimi pogoji.

Natančnejše informacije daje

Podružnica »Croatiae«, Trst, ul. Lavatoio 1, II. in glavno zastopstvo »Croatie« v Ljubljani (trdka Kmet in Slivar).

ZOBOZDRAVNIK

Dr. J. Čermák

se je preselil in ordinira sedaj v Trstu, ul. Poste vecchie 12, vogal ulice delle Poste. Izdiranje zobov brez bolečine. Plombiranje. UMETNI ZOBJE.

Zlato, srebro in platin

v vsaki obliki kupuje po najvišjih cenah Zavod R. Dussich & C. o ulica Acquedotto 62.

Zlatarnica G. Pino

Trst, ulica Canale št. 13

Velika izbira srebrnih in zlatih ur, uhanov, prstanov, verižic itd. Cene zmerne. Cene zmerne.

Trst, ulica Solitario št. 27

Ob priliki

velikonočnih praznikov: se prodaja v ulici Solitario št. 27 vino, špirit in razne likerje. — Cene zmerne.

Trst, ulica Solitario št. 27

Masti za orožje in usnje.

Čistilo za čevlje, pode in kovine prodaja

GAZULLI & C. o - Trst ulica Carpison 2.

Hranilne vloge

sprejema od vsakega tudi če ni ud zadruga, in jih obre- 4 1/2 % večje zneske po do- stuje po govoru. Trgovcem od- otvarja čekovne račune z dnevnim obrobo- vanjem.

Rentni davek plačuje zadruga sama. Vloga se lahko po eno krono. Poštno-hranilni račun 75.679. TELEFON 16-94.

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu

registrirana zadruga z neomejenim jamstvom ulica S. Francesco št. 2, I. nadst.

Posojila

daje na osebni kredit in na zastavo proti plačilu po dogovoru.

Uradne ure: vsak dan od 9 do 12 dopoldne in od 3 do 5 popoldne.

Priporočila male hranilne škrinjice, ki so posebno primerne za družine.